

แผนการจัดการเรียนรู้ปฐมนิเทศ

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๑ วิชา หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

ชื่อหน่วย/เรื่อง เรียนหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมเพื่ออะไร

สอนครั้งที่ ๑

จำนวน ๑ ชั่วโมง

จุดประสงค์รายวิชา

๑. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม สิทธิหน้าที่พลเมืองดีและหลักธรรมหรือคำสอนของศาสนา
๒. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นศาสนิกชนที่ดีตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
๔. ตระหนักถึงการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องดีงามในฐานะศาสนิกชนและพลเมืองดี

สมรรถนะรายวิชา

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม สิทธิหน้าที่พลเมืองดีและหลักธรรมหรือคำสอนของศาสนา
๒. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามบรรทัดฐานทางสังคม ค่านิยมพื้นฐานและระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระสำคัญ

หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมเป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาท สิทธิ หน้าที่ของประชากร และแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. บอกจุดประสงค์รายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผลได้
๒. รู้และเข้าใจประโยชน์ของการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม
๓. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง
 ๑. ความมีมนุษยสัมพันธ์
 ๒. ความมีวินัย
 ๓. ความรับผิดชอบ
 ๔. ความซื่อสัตย์สุจริต
 ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 ๖. การประหยัด
 ๗. ความสนใจใฝ่รู้
 ๘. การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
 ๙. ความรักสามัคคี
 ๑๐. ความกตัญญูกตเวที

สาระการเรียนรู้

ปฐมนิเทศ

- จุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และระเบียบปฏิบัติในการเรียน
- ประโยชน์ของการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนช่วยกันเลือกข้อความที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม โดยใช้ Power point หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์ สไลด์ที่ ๑ (เฉลยคือคำที่อยู่ในกล่องสีขาวทั้งหมด ๖ คำ)

สถาบันสังคม	บรรทัดฐาน	ค่านิยม	สุขอนามัย
ศาสนา	สิทธิ	สถาบันวิจัย	หลักธรรม

จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

๒. ชี้แจงจุดประสงค์รายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม บทที่ ๑-๑๔

๓. นักเรียนสลับแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยมีครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

๔. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้งบนกระดาษ post-it ข้อละ ๑ แผ่น

- วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมคืออะไร (วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาท สิทธิ หน้าที่ของประชากร และแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ)
- ประโยชน์ของการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม (ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู โดยมีแนวคำตอบดังนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองที่พึงกระทำต่อส่วนรวม และสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข)

ขั้นสรุป

๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็น “เป้าหมายสูงสุดของการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมคืออะไร” (ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู โดยมีแนวคำตอบดังนี้ “เป็นพลเมืองดีของสังคม”)

๖. นักเรียนทำแบบบันทึกพลเมืองดีมีศีลธรรม ในหนังสือเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์หน้า ๒๘๕ แล้วรวมจำนวนข้อนำไปแสดงในกราฟพัฒนาการความดีหน้า ๒๘๖ โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบทุกสัปดาห์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
๒. สื่อ PowerPoint วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม
๓. กระดาษ post-it

หลักฐาน

๑. การตรวจใบงาน กิจกรรม คำถาม

๒. การเช็คชื่อเรียนในรายวิชา

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน
๓. บันทึกความดีด้านหลังของหน้าปกหนังสือเรียน

เครื่องมือวัดผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน
๓. บันทึกความดี

เกณฑ์การประเมินผล

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับการประเมินตามสภาพจริง
๓. การบันทึกความดีไม่มีเกณฑ์ ให้นักเรียนบันทึกตามสภาพจริง แต่นักเรียนจะสามารถทราบผลการบันทึกความดีด้วยการนำข้อมูลบันทึกความดีในแต่ละครั้งมาเขียนกราฟแสดงจะเห็นพัฒนาการความดีของตนเองลงในแบบพัฒนาความดีที่อยู่ด้านหลังของหน้าปกหนังสือเรียน

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนบันทึกความดีและนำผลไปลงในแผนพัฒนาความดี

แบบทดสอบผลการเรียนรู้ก่อนเรียน/หลังเรียน

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. เพราะเหตุใดมนุษย์ต้องรวมกลุ่มเป็นสังคม
 - ก. เพื่อสร้างวัฒนธรรม
 - ข. เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม
 - ค. เพื่อให้อยู่รอดปลอดภัย
 - ง. เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
 - จ. เพราะต้องการสร้างสัญลักษณ์มาใช้
๒. ส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่สมาชิกได้ยึดถือและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน หมายถึงอะไร
 - ก. โครงสร้างทางสังคม
 - ข. กลุ่มทางสังคม
 - ค. สถาบันทางสังคม
 - ง. บรรทัดฐานทางสังคม
 - จ. การจัดระเบียบสังคม
๓. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของสถาบันทางสังคม
 - ก. กลุ่มสังคม
 - ข. หน้าที่
 - ค. แบบแผนพฤติกรรม
 - ง. สัญลักษณ์และค่านิยม
 - จ. ถาวรวัตถุ
๔. ข้อใดเป็นหน้าที่ของสถาบันสังคมที่สถาบันอื่นๆ ไม่สามารถทำหน้าที่แทนได้
 - ก. ให้กำเนิดสมาชิกใหม่
 - ข. ให้ความปลอดภัยแก่สมาชิก
 - ค. ทำนุบำรุงสมาชิก
 - ง. ให้การกินดีอยู่ดี
 - จ. ถ่ายทอดวัฒนธรรม
๕. ข้อใดจับคู่สัญลักษณ์กับสถาบันไม่ถูกต้อง
 - ก. บ้าน-สถาบันครอบครัว
 - ข. โรงเรียน-สถาบันการศึกษา
 - ค. ไม้งางเขน-สถาบันศาสนา
 - ง. ดารา-สถาบันนันทนาการ
 - จ. นักร้อง-สถาบันสื่อสารมวลชน
๖. ข้อใดเป็นเหตุผลพื้นฐานที่ทำให้เกิดสถาบันเศรษฐกิจ
 - ก. เพราะมนุษย์ต้องการความมั่งคั่ง
 - ข. เพื่อจัดสรรและแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
 - ค. เพื่อให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - ง. เพื่อสร้างสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ
 - จ. เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสาร
๗. “ศาล” จัดอยู่ในสถาบันในข้อใด
 - ก. สถาบันครอบครัว
 - ข. สถาบันเศรษฐกิจ
 - ค. สถาบันการเมืองการปกครอง
 - ง. สถาบันการศึกษา
 - จ. สถาบันสื่อสารมวลชน
๘. ข้อใดไม่จัดเป็นหน้าที่ของสถาบันการเมืองการปกครอง

- ก. รักษาความมั่นคงของชาติ
ข. รักษากฎเกณฑ์ของสังคม
ค. บำบัดทุกข์ บำรุงสุข
ง. พัฒนาคุณภาพของประชาชน
จ. สร้างสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ
๙. ข้อใดไม่จัดเป็นกลุ่มคนในสถาบันสื่อสารมวลชน
ก. ผู้ประกาศข่าว
ข. นักหนังสือพิมพ์
ค. นักจัดรายการวิทยุ
ง. นักร้อง นักแสดง
จ. ช่างภาพหนังสือพิมพ์
๑๐. ข้อใดเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันเศรษฐกิจกับสถาบันการเมืองการปกครอง
ก. รัฐบาลประกาศลดอัตราดอกเบี้ยบาท
ข. ศาลตัดสินจำคุกรัฐมนตรี
ค. ธนาคารงดปล่อยเงินกู้ให้กับบุคคลบางอาชีพ
ง. ตำรวจกวดขันการเข้าเมืองของคนต่างด้าว
จ. กองทัพเตรียมกำลังบริเวณด่านชายแดน
๑๑. วัตถุประสงค์หลักของทุกศาสนาที่เหมือนกันคือสิ่งใด
ก. เพื่อประเทศชาติมีความมั่นคง เข้มแข็ง
ข. เพื่อสร้างฐานอำนาจ พลัง และความเป็นผู้นำ
ค. ส่งเสริมความเข้าใจอันดี มีสันติ ขจัดความแตกร้างระหว่างมนุษยชาติ
ง. ส่งเสริมหลักประชาธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ
จ. สร้างศรัทธาให้ได้มากที่สุด
๑๒. ข้อใดให้ความหมายของคำว่า “ศาสนา” **ไม่ถูกต้อง**
ก. ลัทธิความเชื่อของมนุษย์
ข. คำสอน ข้อบังคับ
ค. ความเป็นใหญ่ในแผ่นดิน
ง. บุญ บาป ปรมาตม
จ. ชีวิตหลังความตาย
๑๓. ข้อใดกล่าวถึงกำเนิดของศาสนา**ไม่ถูกต้อง**
ก. ความเชื่อเรื่องผี วิญญาณ
ข. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ การบูชาอัญ
ค. ความแปรผันของธรรมชาติ
ง. ความต้องการเป็นผู้นำในสังคม
จ. ความเชื่อของบรรพบุรุษ
๑๔. จากคำกล่าวที่ว่า “ผู้ใดทำชั่วในที่แจ้งจะถูกมนุษย์ลงโทษ ผู้ใดทำชั่วในที่ลับจะถูกเทวดาลงโทษ” **ไม่มี** ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องใด
ก. นรก-สวรรค์
ข. บุญ-บาป
ค. เทวดา-ชาตาน
ง. ภาพปัจจุบัน-ภาพในชาติหน้า
จ. ไสยศาสตร์-คาถาอาคม
๑๕. “สังคมไทยเป็นสังคมแห่งเมืองพุทธ” จากคำกล่าว นี้แสดงถึงความสำคัญของศาสนาประการใด
ก. เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ
ข. เป็นเครื่องมือสร้างความสามัคคี
ค. เป็นมรดกของสังคม
ง. เป็นเครื่องหมายของสังคม
จ. เป็นวัฒนธรรม

๑๖. การทำบุญตักบาตร ไหว้พระ บรรพชา อุปสมบทเป็นตัวอย่างของความสำเร็จทางศาสนาในแง่ใด
- ก. เป็นบรรทัดฐานของสังคม
- ข. เป็นพื้นฐานของขนบธรรมเนียมประเพณี
- ค. เป็นมรดกของสังคม
- ง. เป็นเครื่องขัดเกลาสมาชิกของสังคม
- จ. เป็นพิธีกรรม
๑๗. ศาสนามีอิทธิพลในการก่อกำเนิดสิ่งใด
- ก. พิธีกรรม
- ข. ศิลปกรรม
- ค. ประเพณี
- ง. ถูกทุกข้อ
- จ. วัฒนธรรม
๑๘. ศาสนาใดเป็นศาสนาประเภทเทวนิยม
- ก. ศาสนาพุทธ คริสต์ ชินโต
- ข. ศาสนาพุทธ พราหมณ์-ฮินดู
- ค. ศาสนาพุทธ คริสต์ ยิว
- ง. คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู
- จ. ถูกทุกข้อ
๑๙. ศาสนาใดเป็นศาสนาอเทวนิยม
- ก. ศาสนาเซน ศาสนาพุทธ
- ข. ศาสนาอิสลาม ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
- ค. ศาสนาเซน ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
- ง. ศาสนาพุทธ คริสต์
- จ. ถูกทุกข้อ
๒๐. ใครใช้หลักการของศาสนาในการดำเนินชีวิตได้ดีที่สุด
- ก. โสภณแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากค่าขนมหยอดใส่กระปุกทุกวัน
- ข. โสภณบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย
- ค. โสพิศได้เถียงกับเพื่อนร่วมงานที่ตักเตือนเรื่องที่เธอมาทำงานสาย
- ง. โสพลแบ่งอาหารใส่ปันโตไปกินที่ทำงาน
- จ. โสภีลังงานเพื่อไปทำบุญที่วัด

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน/หลังเรียน

๑	ค	๕	ข	๙	ง	๑๓	ง	๑๗	จ
๒	ก	๖	ข	๑๐	ก	๑๔	ง	๑๘	ง
๓	จ	๗	ค	๑๑	ค	๑๕	ง	๑๙	ก
๔	ค	๘	จ	๑๒	ค	๑๖	ข	๒๐	ข

บันทึกหลังการสอน

ข้อสรุปหลังการสอน

[illegible]

ปัญหาที่พบ

[illegible]

แนวทางแก้ปัญหา

[illegible]